

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN		STUDIERNAS MÅL HELA EXAMEN/ EXAMENSDEL/EXAMENSDELAR (ENLIGT EXAMENSDEL, ST.)	
ANTALET EXAMINA		YE I FÖRETAGANDE	
Yrkesexamen i företagande (YE): 1247 st. Kompetensområdet för ledarskap och företagsledning (SYE): 2349 st. Yrkesexamen i arbete som teamledare (YE): 3306 st. Yrkesexamen i fastighetsförvaltning (YE): 585 st. Specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning (SYE): 105 st.		hel examen 3648 st.	examensdel/ delar 291 st.
ANTAL EXAMENSDELAR		SYE I LEDARSKAP OCH FÖRETAGSLEDNING	
Yrkesexamen i företagande (YE): 3942 st. Kompetensområdet för ledarskap och företagsledning (SYE): 7140 st. YE för arbete som teamledare: 10140 st. Yrkesexamen i fastighetsförvaltning (YE): 1857 st. Specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning (SYE): 315 st.		hel examen 7053 st.	examensdel/ delar 90 st.
Lokala examensdelar: 6 st.		YE FÖR ARBETE SOM TEAMLEDARE	
		YE INOM FASTIGHETSFÖRVALTNING	
		SYE INOM FASTIGHETSFÖRVALTNING	
		hel examen 1776 st.	examensdel/ delar 81 st.
		hel examen 315 st.	examensdel/ delar 0 st.

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Reflektioner

Antal avlagda examina

- Antalet avlagda examina verkar ha ökat något jämfört med året innan.
- Antalet avlagda specialyrkesexamina i ledarskap och företagsledning ökade endast måttligt jämfört med andra examina.
- I ljuset av antalet prestationer är yrkes- och specialyrkesexamina inom fastighetsförvaltning mycket populära examina, vilket syns i det ökade antalet prestationer. I specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning är ökningen i antalet prestationer störst jämfört med året innan.

Antal avlagda examensdelar

- Antalet avlagda examensdelar ökade också något jämfört med året innan.
- Antalet examensdelar i specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning har ökat mest jämfört med året innan.
- Antalet avlagda examensdelar i specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning ökade endast måttligt jämfört med året innan.

Antal avlagda kompetensområden

- Antalet prestationer i kompetensområdet för utveckling av företagsverksamhet inom yrkesexamen i företagande har ökat betydligt jämfört med året innan. Kompetensområdet för företagsrådgivning ökade något, och kompetensområdet för planering och inledande av företagsverksamhet har hållits på samma nivå.
- Det skedde inga betydande förändringar i kompetensområdena inom specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning jämfört med året innan.

Övriga anmärkningar

- Antalet prestationer i kompetensområdet för utveckling av företagsverksamhet inom yrkesexamen i företagande är större än i kompetensområdet för planering och inledande av företagsverksamhet. Detta vittnar om företagarnas behov av att utveckla företaget som en del av det kontinuerliga lärandet.
- I fråga kompetensområdet för företagsrådgivning har prestationsmängderna stabiliserats och hållits på en måttlig nivå jämfört med den tid då företagsrådgivning avlades som en separat specialyrkesexamen.

ANORDNANDE AV EXAMINA		ANORDNANDE AV EXAMINA Diskussion
ANORDNARTILLSTÅND YE i företagande: 57 st. SYE i ledarskap och företagsledning: 50 st. YE för arbete som teamledare: 59 st. YE inom fastighetsförvaltning: 26 st. SYE inom fastighetsförvaltning: 20 st. AKTIVA ANORDNARE YE i företagande: 49 st. SYE i ledarskap och företagsledning: 46 st. YE för arbete som teamledare: 57 st. YE inom fastighetsförvaltning: 24 st. SYE inom fastighetsförvaltning: 9 st. ICKE-AKTIVA ANORDNARE YE i företagande: 8 st. SYE i ledarskap och företagsledning: 4 st. YE för arbete som teamledare: 2 st. YE inom fastighetsförvaltning: 2 st. SYE inom fastighetsförvaltning: 11 st.	SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA YE i företagande Finska 1215 st. Svenska 18 st. Engelska 12 st. SYE i ledarskap och företagsledning Finska 2331 st. Svenska 18 st. YE för arbete som teamledare Finska 3204 st. Svenska 66 st. Engelska 36 st. YE inom fastighetsförvaltning Finska 585 st. Svenska - SYE inom fastighetsförvaltning Finska 105 st. Svenska -	Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer • Antalet anordnartillstånd för yrkes- och specialyrkesexamina inom fastighetsförvaltning och specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning har ökat något. • I fråga om aktiva anordnare har ökningen skett särskilt i fråga om yrkesexamen i företagande. Det fanns 31 st. aktiva anordnare 2022, 47 st. 2023 och 49 st. 2024. Dessutom 18 st. aktiva anordnare av yrkesexamen inom fastighetsförvaltning 2022, 19 st. 2023 och 24 st. 2024. • Det finns fortfarande tillräcklig geografisk spridning i anordnandet av yrkesexamen i företagande, yrkesexamen för arbete som teamledare samt specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning när man granskar alla aktiva examensarrangörer. • Utbudet av yrkes- och specialyrkesexamina inom fastighetsförvaltning och avläggandet av examina 2022–2024 följer geografiskt och kvantitativt antalet bostadsaktiebolag i Finland. • Det huvudsakliga prestationsspråket för examina är finska, men avläggandet av yrkesexamen i företagande och yrkesexamen för arbete som teamledare på engelska och svenska har ökat.

Arbetslivskommissionen för företagande och ledning, lägesbild 2024

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons (skala 1–5)

Responsenkäter och reflektion

Responsenkäter och reflektion

STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV

YE i företagande: 4,6
SYE i ledarskap och företagsledning: 4,9
YE för arbete som teamledare: 4,8
YE inom fastighetsförvaltning: 4,8
SYE inom fastighetsförvaltning: 4,7
(det nationella medeltalet för studeranderesponsen sammanlagt 4,6)

RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN

YE i företagande: 4,3
SYE i ledarskap och företagsledning: 4,3
YE för arbete som teamledare: 4,3
YE inom fastighetsförvaltning: 4,3
SYE inom fastighetsförvaltning: 4,6
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

YE i företagande: 4,4
SYE i ledarskap och företagsledning: 4,2
YE för arbete som teamledare: 4,3
YE inom fastighetsförvaltning: 4,2
SYE inom fastighetsförvaltning: -
(nationellt medeltal 4,2)

Studeranderespons

- Bedömningsskala 1–5, där (5) helt av samma åsikt, (4) nästan helt av samma åsikt, (3) delvis av samma och delvis av annan åsikt, (2) nästan helt av annan åsikt, (1) helt av annan åsikt. Medeltalet för punkten yrkesprov har tagits från responsens frågegrupp "Yrkesprov".
- Medeltalen för frågegrupperna om yrkesprov är goda jämfört med andra frågegrupper, såsom att skaffa kompetens.

Respons från arbetsplatshandledaren

- Responsen från arbetsplatshandledaren ges för den genomförda arbetsplatsperioden av en ansvarig arbetsplatshandledare som utsetts för den studerande.
- Antalet responsgivare var på god nivå.
- Responsen är på god nivå och över det nationella medeltalet.

Arbetsplatsrespons

- Arbetsplatsresponsen ges av den person som ansvarar för samarbetet med läroanstalterna.
- Antalet responsgivare är på god nivå.
- Responsen är på god nivå.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

YE I FÖRETAGANDE

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 91,5 %
Uppgift saknas 1,3 %**

SYE I LEDARSKAP OCH FÖRETAGSLEDNING

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 92,7 %
Uppgift saknas 0,6 %**

YE FÖR ARBETE SOM TEAMLEDARE

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 94,5 %
Uppgift saknas 0,4 %**

YE INOM FASTIGHETSFÖRVALTNING

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 96,4 %
Uppgift saknas 0,5 %**

SYE INOM FASTIGHETSFÖRVALTNING

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 98,1 %
Uppgift saknas 1,0 %**

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I yrkesexamen i företagande har tvåpartsbedömningen förverkligats bra (91,5 % år 2024). Utvecklingen har varit positiv (år 2022 var andelen 71 % och år 2023 87 %).

I specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning har tvåpartsbedömningen också genomförts och utvecklats väl. 81 % 2022, 91 % 2023 och 92,7 % 2024.

I yrkesexamen för arbete som teamledare har tvåpartsbedömningen genomförts och utvecklats väl. 90 % 2022, 93 % 2023 och 94,5 % 2024.

I yrkesexamen inom fastighetsförvaltning kan man se en betydande positiv förändring i genomförandet av tvåpartsbedömningen jämfört med 2022. 72 % 2022, 97 % 2023 och 96,4 % 2024.

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning genomfördes tvåpartsbedömningen i praktiken i nästan alla bedömningar. En positiv utveckling sedan 2022 53 %, 2023 85 % och 2024 98,1 %.
- I fråga om de instanser som fattat beslut om bedömningen hade en betydande del av resultaten under tidigare år registrerats under punkten Inga uppgifter/uppgift saknas. Den positiva utvecklingen har varit utmärkt. Till exempel YE i företagande 8 % år 2022, 6 % år 2023 och 1,3 % år 2024. Samma trend förverkligas utmärkt även i andra examina. Utbildningsanordnarna har förhållit sig positivt och lösningsorienterat till utvecklingsbehoven i fråga om integreringen av datasystemen.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

YE I FÖRETAGANDE

Arbetsplats 79,01 %

Läroanstalt 10,57 %

Arbetsplats och läroanstalt 2,05 %

Uppgift saknas 8,37 %

SYE I LEDARSKAP OCH FÖRETAGSLEDNING

Arbetsplats 84,25 %

Läroanstalt 0 %

Arbetsplats och läroanstalt 1,51 %

Uppgift saknas 14,11 %

YE FÖR ARBETE SOM TEAMLEDARE

Arbetsplats 91,01 %

Läroanstalt 0 %

Arbetsplats och läroanstalt 0,59 %

Uppgift saknas 8,31 %

YE I FASTIGHETSFÖRVALTNING

Arbetsplats 98,38 %

Läroanstalt 0 %

Arbetsplats och läroanstalt 0,16 %

Uppgift saknas 1,29 %

SYE I FASTIGHETSFÖRVALTNING

Arbetsplats 98,1 %

Läroanstalt 0 %

Arbetsplats och läroanstalt 0 %

Uppgift saknas 1,9 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- En studerande i yrkesexamen i företagande som planerar att bli företagare har inte nödvändigtvis ännu ett eget företag, så de visar upp kompetens enligt examensgrunderna med hjälp av en plan.
- Dessutom har verksamma (ensam)företagare ofta hemkontor. Då kan läroanstalten eller arbetsplatsen anges som yrkesprovsplats. Det kan finnas skillnader i hur olika läroanstalter antecknar detta.
- I andra examina där man valt arbetsplatsen och läroanstalten kan det vara att något av bedömningsobjekten har kompletterats med läroanstaltsprov. Till exempel i examina inom fastighetsförvaltning infaller arbetsuppgifterna i årscykeln inte alltid vid en tidpunkt som passar ihop med yrkesproven, och då kan man bli tvungen att påvisa kompetensen på något annat sätt.

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Uppgifter överförs inte alltid från alla studerandehanteringssystem till Koski till 100 %, varvid de antecknas som Uppgift saknas.
- Det är också möjligt att det bland dem finns en läroanstalt som låter bli att anteckna yrkesprovsplatsen.
- Allmänt taget kan man säga att yrkesprov har genomförts genom att arbeta med verkliga arbetsuppgifter. Arbetslivsorienteringen förverkligas väl.
- Avläggandet av examina på arbetsplatser har genomförts bättre än tidigare år. Utvecklingen i dessa examina har varit utmärkt.

Praxis hos utbildningsanordnare

- Allt fler yrkesprov utförs via Teams, t.ex. i fråga om yrkesexamen i företagande.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

Yrkesexamen i företagande

Det är viktigt att det finns separata inriktningsalternativ och kompetensområden för dem som planerar att bli företagare, är företagare och bedriver företagsrådgivning. Vi hoppas att denna struktur inte heller kommer att ändras i framtiden. Examensgrunderna för yrkesexamen i företagande är i huvudsak bra, men en del av arbetslivsbedömarna har upplevt att examensdelen uppgifter inom affärsverksamhet är utmanande. Det finns anledning att fundera på hur nödvändig den är.

Ur arbetslivets och intressegruppernas synvinkel är det viktigt att beakta företagsförvärv och generationsväxlingar i examensgrunderna.

Företagande är ett yrke som behöver en egen examen precis som andra yrken. Det är viktigt att målgrupperna för yrkesexamen i företagande är tydligt definierade. Om examensdelar av företagarkaraktär införs i andra examina finns det risk för att det egentliga företagaryrket och inbillat företagandet blandas ihop. Det är ytterst viktigt att skilja dessa två åt.

Yrkesexamen i arbete som teamledare

Examensdelen utvecklingsplan anses vara bristfällig, eftersom man inte behöver genomföra utveckling i den. Enbart planering räcker inte, utan man borde också genomföra en plan, dvs. ett utvecklingsprojekt. Detta har beaktats i det nya utkastet till examensgrund som träder i kraft i januari 2026.

Specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning

Det låga antalet deltagare i kompetensområdet för intern revision (6 st./2024) och genomförandet av dem koncentreras till två utbildningsanordnare. Dessutom kan intern revision avläggas på privata aktörers avgiftsbelagda kurser. Så behövs detta i utbildning på andra stadiet, och är specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning rätt plats för det?

På ett allmänt plan ordnas examen väl. Utvecklingsobjekten är förknippade med introduktionen av arbetslivsbedömare, övervakningen och uppdateringen av PUK samt säkerställandet av kompetensen före yrkesprov.

Yrkesexamen inom fastighetsförvaltning och specialyrkesexamen inom fastighetsförvaltning

Examensgrunderna för yrkesexamen inom fastighetsförvaltning motsvarar väl arbetslivets behov. Detta framgick både av samarbetsmötet med examensarrangörerna och responsen från besöket. Särskilt utarbetandet av en utvecklingsplan för fastighetsförvaltning har väckt allt större intresse, eftersom den upplevs stödja företagets utveckling och arbetsgivarnas behov.

Under samarbetsmötet och besöket framkom ett behov av att beakta digitaliseringen av branschen, energiekonomi och förändringar i lagstiftningen i samband med reformen av examensgrunderna. Som ett exempel nämndes uppdateringen av lagen om bostadsaktiebolag samt bostadsdatasystemet. Dessutom föreslogs åtgärder för att uppdatera och förenhetliga terminologin inom fastighetsförvaltningsbranschen.

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. Kvantitativa uppgifter (anordningstillstånd, prestationsuppgifter och responsuppgifter m.m.) har hämtats i början av 2025, och uppdateringar som lagts upp i Vipunen senare inte har uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2024.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Källmaterialet i lägesbildens reflektioner har varit till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder, planer för bedömning av kunnande samt eventuella begäran om rättelse gällande bedömning av kunnande som gjorts av studerande. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats:

<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Arbetslivskommissionernas sekretariat, arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN